

KURMI KA ÑI WEKE PANQARA

MAPUZUNGUN

eligevivir
— SIN DROGAS —

KURMI KA ÑI WEKE PANQARA

Pikum mapu püle, küme alü püralu ti mapu, müley ta kiñe waria Cosapilla pigelu, tiyechi mapu mew mogelei Kurmi, kiñe püchi wentrü Aymara “relmu” pin üytugey.

Fey ti chi troy mapu mew rumeñma müley pu weke, feyegün kom kalh nieygün ñi trawa mu, alü püray ñi pel egün ka fey ayengey chumgechi kachutuken egün. Kurmi ta elugey ti ashgellu Panqara pintukulelfi fill püle miyawülkefi: kelluafiel ñi ñuke ruka mew, trapümlu ñi aukantupel, azkunual ñi ashgell ñi logko; ka fey azkunulkefi kal logko ñi Panqara. ¡Püntükelafuygu!

Kiñe antü, ñi ñuke feypieyu müle nauaymi tami
chezki ka chuchu egu, fey may ta niefuy ñi fill ke
gepuntual kalweke kawĩngealu peshkiñ wirkafulu egün ñi
pu kulliñ.

—¿Chem am ta peshkiñ wirka, ñuke? —ramtuy Kurmi.

—Inchiñ ta reñmawengen nielu ta kulliñ trawukeyiñ
fillke tripantu kawĩñ mu, fey ti mew ashkunukeyiñ taiñ
kulliñ tukulelkefiyiñ püchike chünküz fillke az niel, küme
ashkey peshkiñ reke, kimgeyal iney ñi kulliñ gen. Ka fey
llemay mañumtual walug mew ta pachamama, fey ta
ñuke mapu.

Kurmi rume nülay ñi fütrake ge, fey am zuamfuy
panqara geyal, rumeñma llükakefuy ñamumafiel.

—¡Ñuke, inche ka ayüfun tukulelafiel peshkiñ tañi
weke! —wirari ayiwlu Kurmi.

—Felepe may, püñeñ, inche kimelayu. ¿Ayiymi
magelafiel ruka mew tami pu zomoke wenüy ka wentruke
wenüy kimaal feyegün ka?

—¡Mayyy! —wüñolzugutuy
ayiwünkechi Kurmi.

Fey chi antü amuy ñi chuchu ka chezki egu, fill ruka mew, magelfigün ñi pu wenüy. Kom puwygün yeneygün ñi ashgelu kulliñ egün ka fentren fillke aztulechi kal kimal peshkiñmayafiel egün, fey puwtulu ñi ñuke, küzawfemigün.

Ñi wenüy Awqi puwy ñi narki egu fey tukulelfigün kelü chünküz. Ñi karukatu Jaylli küpali kiñe ash püchi trewa fey tukulelfigün karü püchi chünküz. Wara, zoy fütra püchi zomo niefuy kiñe püchi weke fey kelü tukulelfigün kallfü chünküz.

Pu püchikeche kom ayiwkülefuygün, welu Laymi, zoy püchi zomogelu, pepi küpalay ñi ashgellu fey llazkülefuy nienolu chem rume ñi peshkiñmayafiel. Fey mew Kurmi, azkintulu ñi chum az tripan chi zugu traf zeuman, feypieyu:

–Gümakilge, wenüy Laymi, arelayu ta man pilun ta ñi ashgellu Panqara tukulelafymi chünküz, inche ta wele püle tukulelafiñ. ¿Tuchi fillke gepun zulliyami?

–¡Rume ayüken kollü! –wüñolzugutuy ayiwünkenchi Laymi.

Femgechi, kom pu püchi ke zomo ka püchi ke wentru awkantuygün peshkiñmalelu pichike kullin fillke az mew, rumel ayiwküleygün. Ka fey llemay Panqara “peshkiñ” üytun, aformatulewi lelinmu rumeñma fillke kiñewün külelu gepun.

eligevivir
— SIN DROGAS —